

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
 — za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
 pri g. Jos. Benko v M. Soboti
 telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 600
 Din, pol strani 300 Din. — Cena
 malim oglasom do 30 besed 15 Din
 vsaka beseda več 1 Din. — Med
 tekstom vsaki oglas 15% dražji.
 Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
 v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

IV. LETO

Murska Sobota, 20. oktobra 1935.

ŠTEV. 42

Nekaj odgovora

Predvsem moramo odkritosrčno pripoznati, da se nam škoda zdi za prostor, ki ga porabljamo za odgovor na svojevrstno pisanje častitljivih „Novin“, katerim je naš list že od vsega spočetka v silno napotje. Na različne načine se obregujejo ob nas, a mi na to nismo reagirali, v zavesti, da bi s tem našim bralcem prav malo ustregli če bi se spuščali v mlajenje prazne slame. Vsak list pač ima svoj način pisanja in zbiranja snovi, zato smo prepuščali to snov „glavnemu in edinemu krščanskemu glasilu naše Slovenske krajine“. Včasih pa se le zgodi, da smo prisiljeni odgovoriti, a to le v toliko, da so naši bralci informirani.

V zadnji številki „Novin“ je bil objavljen članek: „Novine v vsako hišo“. Nihče se ne obregne ob reklamo, ki je interna zadeva izdajatelja samega. Iz vsega članka je le razvidno, da bi bil vsakdo največji nevernik, izdajica svojega naroda, skratka propadel človek, ki bi bil naročen na kakšen drug časopis kakor na „Novine“. Različna namigavanja „o eni osebi“, o „razkrinkanju egoistov in krvososov naroda“, o človeku, ki bi rad osiromašil stotisoče ljudi in si „zidal na naročnini kapital“ pa so tako bohotne cvetke, da smo takoj že spočetka dvomili, da bi to pisal človek, ki hodi med ljudstvo z Kristusovimi besedami in mu je na srcu napredek ljudstva ob mirnem sodelovanju vseh pozitivnih sil.

Zato nam je v neko zadoščenje, da niste napisali članek VI, gospod urednik. Kdo ga je napisal vemo, ter so tudi dokazi na razpolago.

Zgodba je kaj čudna. Pred tedni se je oglašil pri g. poslancu možakar, ki se je ponudil za sodelavca pri našem listu. Da bi svojo prošnjo čimbolj podkrepil in ustvaril vtis „brezkompromisnega naprednjaka“, je bil poln strupenih besed na vse duhovnike in kar spada v njihovo okolico. Še celo o Vas je vedel marsikaj povedati. Da dokaže tudi svojo časnikarsko sposobnost, je napisal članek: „Mursko Krajino, v vsako hišo“, ter ga predložil uredništvu in izdajatelju lista na vpogled. Vsebinsko članka vam ni treba razlagati, saj je natisnjen v Vašem listu le s to razliko, da je izraze „napredna“, zamenjal s „krščanskim“ in različna namigavanja, v njemu lastnem žargonu, naperjena proti vam, obrnil proti g. poslancu. Nismo pa se hoteli dotakniti

ne Vas, ne Vašega lista, zato smo mu vrnil članek, ki je v prenarajeni obliki našel milost v Vaših očeh. Ob enem smo g. piscu, ki se je nekaj časa izdajal celo za tajnika JRZ, nato kot preganjanega eksponenta Marušičevega režima, v dvomu nad res-

ničnostjo njegovih besed, kratkoma odslavili.

Zgodovina članka je potemtakem silno zanimiva in vse prej kot prijetna za g. izdajatelja „Novin“, ki gotovo ni vedel s kakšnim človekom ima opravka.

POLITIKA

„Mi Hrvati moramo iti s Srbi, ker ti nimajo industrije, če pa ostanejo sami z našimi industrialci in veletrgovci, bi nas ti zadavili.“ Tako je dr. Maček izjavil ob neki priliki Dragoljubu Jovanoviću.

Ob prvi obletnici mučeniške smrti kralja Aleksandra I. je bil združen ves jugoslovanski narod v eni sami misli, in v eni volji, da bo vsak Jugoslovčan do konca storil svojo dolžnost do domovine, kakor jo je izvršil On, ki je izkrevavel v Marseju.

Kredit 12.280.032 Din je bil dovoljen za zgraditev prvega dela proge Št. Janž-Sevnica.

Minister za pošte in brzojav je pregledal nekatere v njegov resor spadajoče urade v naši banovini.

V vseh občinah Karlovškega sreza so občinski odbori podali ostavke. Pristaši dr. Mačka pritiskajo člane občinskih odborov k odstopu v vseh občinah, ki niso izključno v njihovih rokah.

Organizacija JRZ v Sloveniji je popolnoma dovršena, ter šteje nad 100.000 članov. Predsednik banovinske organizacije, je bivši minister dr. Fran Kulovec.

Naša država hoče v sporazumu s Francijo ostati v sporu med Italijo in Abesinijo popolnoma nevtralna. Abesinija je predaleč, da bi imela Jugoslavija kakršnikoli interes na tem sporu. Zato mirno in brez vsake nervoznosti vodimo in urejemo svoje gospodarske in finančne transakcije. Tako je izjavil minister dr. Krek na svojem shodu na Vrhniki. — Senat se bo sestal 19. t. m.

„Ne bojte se smrti, zakaj če bi morali umreti, potem boste umrli za domovino in za svobodo! Vaša pot je v zmago ali smrt. Če boste zmagoviti, potem boste osvojili italijansko Eritrejo in Somalijo.“ To je povedal abesinski cesar svojim vojakom po mobilizaciji.

Mesto Aksum, kjer so bili v starih časih kronani abesinski cesarji, so zasedli Italjani. Tudi o zavzetju več drugih mest vedo poročati Italjani. Ker se pa redna abesinska vojska še ni sprijela z italijansko, se te uspehe ne sme previsoko ocenjevati.

Bojevitost Abesincev je tako velika, da jih častniki komaj zadržujejo. Abesinski letalci so doživeli tudi že prve zračne zmage. Abesinski cesar je izdal povelje, da morajo Abesinci braniti do zadnjega vsako ped zemlje. V pospešenem tempu pošiljajo Italjani nove čete v Afriko.

Abesinci so zaplenili od Italjanov že več tankov, deloma z orožjem deloma pa so jih ujeli v izkopane pasti, kakor love slone. Ujeli so tudi nekega italijanskega polkovnika in 30 oficirjev.

S strupenimi plini so Italjani začeli obstreljevati abesinsko vojsko.

Sankcije proti Italiji je odobrila skupščina Društva narodov z 51 glasovi proti 1 (italijanskemu). Zastopnika Avstrije in Madžarske sta se glasovanja vzdržala. Sankcije določajo: 1. Vsi tuji krediti Italiji se prepovejo. 2. Uvoz v Italijo se omeji v kontingentanju. 3. Uvoz vojnega materiala v Italijo je prepovedan. 4. Uvoz orožja v Abesinijo morajo zopet dovoliti države, ki so ga prepovedale.

Francoska in angleška javnost je srdita na nastop Avstrije in Madžarske za Italijo in proti Društvu narodov.

Naš pariški poslanik Purić je izjavil, da ostajajo države Male antante zveste paktu Zveze narodov in da bodo natančno izvedle vse sklepe glede sankcij.

Italjani pripravljajo v Abesiniji novo ofenzivo. Italjanski časopisi vedo poročati, da je baje mnogo Abesincev s svojimi glavarji prešlo k Italjanom, katerim so se brezpogojno vdali.

Za obrambo proti gospodarskim sankcijam se bodo v Italiji popisali vse razpoložljive življenske potrebščine in sirovine, potrebnih za industrijo.

Ameriški listi poročajo, da se je pojavila med italijanskimi vojniki v Afriki kuga.

Proglasitev splošne mobilizacije vseh vojaških obvezancev do 50. leta, pričakujejo po poročilih listov, v Italiji.

Velike demonstracije proti Društvu narodov so bile v vseh večjih italijanskih mestih.

Avstrijo bi bilo treba razdeliti med Nemčijo, Italijo in Jugoslavijo. Tako piše neko angleško glasilo. Italija naj bi dobila vso Tirolsko in Predaleško, Jugoslavija Spodnjo Koroško in del Štajerske, vse ostalo pa Nemčija.

Na Grškem je bil izvršen državni preobrat na zahtevo generalov. Kondilis je sestavil novo vlado, ki je takoj ukinila republikanski režim ter uvedla monarhistično ustavo. Plebiscit o uvedbi monarhije se izvede 3. novembra, do tedaj ima pravice kraljevega namestnika general Kondilis. Vlada utemeljuje svoj korak z napetostjo zunanjega položaja.

Blagoslovitev gasilskega doma v Kuzmi.

Gasilstvo se v našem srezu tako lepo razvija, da naletite že skoraj v vsaki zakotni vasici na gasilsko četo. Skoraj vse čete si stavijo za cilj: sezidati si lasten gasilski dom. Zato se zadnji čas dvigajo gasilski domovi, kakor gobe po dežju, ki so vsi plod nesebičnega in požrtvovalnega dela. Ni dolgo tega odkar je bil blagoslovljen gasilski dom v Trdkovi, a zadnje nedeljo se je vršila ista slovesnost v obmejnem kraju Kuzma. Ker je bila ob tej priliki v podružni cerkvi sv. maša se je zbrala ogromna množica naroda iz vse okolice. Po službi božji se je izvršila blagoslovitev doma po rim. kat. in evang. cerkvenih obredih s primernim nagovorom. Lep vspeh buden govor sta imela tudi predsednik čete g. Fartek Franc in okrožni gasilski inšpektor g. Bako. Okoli doma se je nato razvila neprisiljena zabava, ki je trajala pozno v noč. Vse mu kraju, posebno pa gasilcem je le za čestitati, da so s složnim delom in lastnimi žrtvami si sezidali tako lep dom, ki ne bo le v ponos občanom samim, ampak vsej krajini. Želimo, da se z isto vnemo lotijo v Kuzmi še drugih važnih del, o katerih pa spregovorimo ob priliki.

Iz naših občin

Nekoč sem se napotil v Rogazevce ter slučajno odšel v obč. urad, ki se nahaja pri g. Mekišu v Nuskovi. Z dovoljenjem g. predsednika Ungerja sem nekaj časa posedal v uradu ter sledil razpravam med tožečimi se strankami. Čas je hitro minul, primoran sem bil iti naprej v G. Lendavo.

Ker sem imel v načrtu drug posel, ostal sem zunaj pred obč. uradom in „prisluskoval“ o čem stranke, ki so čakali zunaj, medseboj govore. Baš tedaj prihajajo iz urada. Slišal sem: „Vidite, bolje da smo se tu zgledali, liki bi šli v Mursko“.

Ves poten prihajam od tod v Gor. Slaveče. Uradni dan! Predsednik občine g. Fartek mi prihaja nasproti. Na obrazu mu vidim, da je vesel in jako zadovoljen. Na moje vprašanje, česa se veseli, mi odgovori: „Znate, neko sporno zadevo sem rešil s strankami, katera se je že obravnavala v M. Soboti pri sodišču.“

Čestitati moramo gg. predsednikom za delo, katero vršijo v prid občanov.

Hornophon...

DOMAČE VESTI

MIMO NAS

Natrosil sem si na glavo pepela, pokleknil na trda tla, milo zavil oči in še bolj milo jadikoval: „Oprostite mi, kar sem se pregrešil“ Sveto obljubljam, da hočem biti v bodoče kakor jagnje in v bodoče ne razžaliti ne natakarjev ne fjakarjev, ne tajnikov ne blagajnikov, niti policajev in nosačev ne, skratka nobenega, ki ima in hoče imeti kakšno besedo. Ko sem napisal resnico in pokazal s prstom na njo, so me obsodili za razbojnika in me privezali na sramotni steber. Zlagati se bi moral in vem, da bi me takrat pritisnili na njih plemenito srce, kakor izgubljenega sina in mi natrosili toliko laskajočih besed, da bi se od same ginjenosti moral razjokati. Človek res ne ve kedaj zamudi visoko konjunkturo in trenutek, ko si lahko spoštovanje in ugled tako poceni kupi, kakor pečen kostanj. To je prvi vzrok, zakaj se hočem popoboljšati.

Pa še nekaj me je k temu nagnilo: Tudi pri tem ima resnica prste vmes. Povedal sem jo, pa so mi s tako silo stopili na jezik, da nisem niti črke več spravil iz sebe, da niti ne omenim, da sem v silnih bolečinah pobledele, kakor nenapisan list papirja. Kdo bi se torej čudil, da molim pokoro in prosim zveličavne odveze!

Le tega ne vem o čem naj še pišem v bodoče, da ne bo pohujšanja, ne krivice, ne jeze, ne sovraštva, ne mučnega debatiranja britnih možakarjev. Mogoče pa bi komu ustregel če bi spregovoril nekaj besed o „Kranjcih, katerim so se vremena zjasnila“, o petelinu na strehi, ki se vrtil kot bi bil na parni pogon, o koruzi, ki zavzema zanimivo mesto v našem izrazoslovju, o nacionalizmu, ki si ga ob različnih slavnostnih prilikah vtaknemo za klobuk kakor „auf biks“ pero, o prepričanju, katero smo izmenjali kakor umazan ovratnik i. t. d. i. t. d. Mnogo, mnogo je še snovi v dolini šentflorjanski, pa se bo že našlo kaj nedolžnega, nepohujšljivega tudi za prihodnj.

Za naš list

Kdor vedno čita naš tednik, je gotovo opazil nedostatek in ta je, da dobimo malo novic iz naše ožje domovine, iz Prekmurja. Napačno bi bilo valiti krivdo na urednika, ker sem prepričan, da mu čestokrat manjka gradiva za list.

Kdo je potem kriv, ako ne zve mo pravočasno kaj se je zgodilo pri nas? Od njega zahtevamo novice, toda mi mu ne dajemo na znanje. (nič) Torej: „Mea culpa“.

Da bi dobili več lokalnih novic, moramo pač opustiti „komodnost“. Priskočiti je treba na pomoč vsem in olajšati skrbi g. uredniku glede člankov. Naprošam še posebej g. delovodje iz raznih občin, naj kot „sevedoči“ pošiljajo novice iz svojih občin, za kar naj dobijo zahvalo od urednika, najbolj pa od čitateljev.

Murska Sobotica:

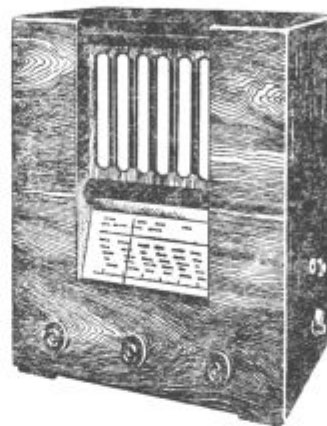
— **Komemoracija za Viteškim kraljem Aleksandrom I. Uediniteljem.** Ko se je obnovil letos 9. oktober in je prišla žnjim prva obletnica nesrečnega atentata v Marseilleu, so vsi kraji tekmovali, da bi čim dostojneje proslavili spomin za Njim, ki je tako vdano žrtvoval svoje življenje za Jugoslavijo. Po cerkvenih opravilih se je v M. Soboti zbralo skoraj vse zavodno občinstvo v Sokolskem domu, kjer je g. nadzornik Velnar narisal kralja Aleksandra kot Sokola-vladarja, vedno pripravljenega storiti in žrtvovati vse za domovino. Sokolski orkester je turobno zaigral Chopinovo žalno koračnico in narodno himno. Sledila je ponovitev Ferjanove dramatizacije „Krik domovine“, ki je bila spesnena ravno za lanskoletno žalno manifestacijo. Kakorkoli smo jo lani čuvstveno pojmlili in nas je s svojo mogočnostjo popolnoma zajela, vendar smo šele letos radi neke distance do žalostnega dogodka mogli prav spoznati tudi njeno umetniško višino. Nastop telovadcev po načrtih gg. Bračka, Fiegarija, Pečkove in Pirtoškove in glasba, skomponirana od g. Justina, sta letos še vse krepkeje uplivala umetniško in je le škoda, da si celotnega dela niso izbrali drugi, pred-

vsem sokolski odri za obletnico kraljeve smrti. Našli bi bili globoko, efektivno in umetniško delo, s katerim je Murska Sobotica ta dan dostojno posvetila.

— Darujte za rešilni avto Rdečega križa v M. Soboti I

— **Cercle francais.** Tečajji v francoskem jeziku so se že pričeli in se vrše v posebni sobi pisarne odvetnika g. dr. Vadnala. Pouk za začetnike je vsaki ponedeljek in četrtek od 20. do 21. ure. Nadaljevalni tečaj z konverzациjo pa vsaki torek in petek od 20-21. ure. Naknadne prijave še sprejema tajnik krožka, g. Adanič, bančni uradnik M. Sobotica.

Kdor štedi z denarjem, kupuje ORION aparate

Brezobvezno predvajanje pri NEMEC J.

— **Poroka.** Te dni se je poročil, agilni sok. delavec in dolgoletni praporščak tuk. društva g. Jug Karol z gdč. Ren. Mlademu paru vse najboljše v novem življenju in naše iskrene čestitke! — Pred oltar je stopil tudi g. Cvetko Oto, uradnik tuk. občinske hranilnice, ki se je izbral za družico gdč. Bartakijevo iz Markišavec. Čestitamo!

— **Za rešilni avto Rdečega križa v Murski Soboti** so darovali: g. šolski upravitelj Škalič Željko, znesek 50 Din; g. šolski upravitelj v Fokovcih Hari Deneš, znesek 10 Din. Odbor se darovalcem za plemeniti dar najiskreneje zahvaljuje.

— **Sejm.** Terezijin sejm je bil tokrat res dobro obiskan, tako od strani prodajalcev kakor tudi kupcev. Kupčij je bilo še precej in so bili sejmarij povprečno zadovoljni.

— **Otvoritev trimesečnega bolničarskega tečaja Rdečega križa v Murski Soboti.** Dne 14. okt. 1935 ob 5 uri je otvoril gospod sreski načelnik Lipovšek Gašpar bolničarski tečaj Rdečega križa v Murski Soboti. V tečaj se je vpisalo 35 slušateljev(ic).

— **O dogodkih v Abesiniji** boste najboljšje informirani, če si nabavite „Orion“ aparat v prvi prekmurski strokovni radiodelavnici NEMEC J.

— **Objasujemo.** V našem članku pod naslovom „Pretep“ v št. 41 od 13. 10. 1935 smo navedli med drugimi fanti tudi priimek Hajnal, nismo pa dodali imena. V resnici se gre za Hajnal Ladislava, zidarskega pomočnika in ne za Hajnal Janeza, električarja. Ker nočemo, da bi se komu godila krivica, radevolje to popravljamo.

— **VSE ŠOLSKE KNJIGE in vse šolske potrebščine za osnovne šole in gimnazijo** dobite v trgovini **HANN IZIDOR v Murski Soboti.**

— **Bombe na Soboto.** V sredo, v dopoldanskih urah so se pojavila štiri „sovražna letala“, ki so začela obkroževati naše mesto in ga obstreljevati z bombami. Vojaštvo je sovražno eskadrilo začelo takoj obstreljevati, ljudje so zbežali z ulic, trgovci so zapirali trgovine, vsak se je pripravljal da očuva svoje imetje in si reši življenje pred „strupenimi plini“, ki so se valili v gostih oblakih po Aleksandrovi cesti, kjer so razpočile „bombe“. Takoj po odhodu sovražnih letal so nastopili reševalci, opremljeni z plinskimi maskami, ki so odnašali „ranjence“ in „mrtve“, ter razkuževali cesto. Zvonjenje iz cerkev je naznanilo, da je „nevarnost“ minila in soboško življenje se je gibalo zopet po starem tiru. Za marsikaterega je bilo vse to „hec“, pričakovati pa bi bilo več resnosti ob takih vajah, čigar edini cilj je obvarovati življenje in imetje prebivalstva, v slučaju najhujšega, kar nas pa Bog obvari. Kdor jemlje take vaje iz smešne strani, je največji sovražnik samega sebe in svoje okolice.

Ferjan M. Razpotje

20

Nekaj ženska sreča med potoma. Ko hite mimo njega zastane njih glasno čebljanje. Na sebi čuti poglede, ki mu iščejo obraz v radovednosti, v iskanju nečesa, kar bi jih potešilo in dalo njihovim besedam globino. Urh jih pozna. Ve, da so iz sosesčine in hitijo na pogreb njegove žene. Črne, sključene postave se čudno odražajo od zasnežene ceste. Kakor sama žalost... In Urhu je težko ob srcu ob mislih na mrtvo Trezo, ki je nemo sklicala vso ulico in še sosednje. Pa je kapljalo tudi tiho zadovoljstvo v pelin: spoštovan sem in prišli so, da mi skrajšajo pot do grobov. Samemu bi bila pot težka in neprijetna. In če bi se kaj takega zgodilo?... Moj Bog, kakor tepen pes se bi smel še vlačiti po ulicah, se skrivati za ogli, osramočen in razžaljen.

Ko je prišel na dvorišče, je krsta že stala pred vratmi mrtvašnice. Plameni sveč so se zvijali kakor poblede rumenkaste cunje v vetru, lizali vosek, spačili sveče in njih togo dostojanstvo. Žensk je bilo precej zbranih. V plaščih in volnenih rutah so stali okrog krste. Brez besed in z obrazom, s katerih je seval hlad in nezno dolgočasje, so bili podobni otrokom, ki se jih sili do že davno naveličane igre. Njihove misli in čustva do rajne so že lepo uredili, kar je bilo gnjivega med njimi in Trezo, se je prebudilo ob novici, da Urhove žene ni več med živimi. Ob šepetajočih besedah, vzdihih in orošenih oči so se otreli spomina in ga odmaknili daleč od sebe, da jim ne bi bil v napotje. Vsak misli, da ima pred sabo še največji delež življenja in dogodkom je treba napraviti mesto, posebno če so lepši, prijetnejši in brez

cmeravosti. Mrzlo je. Zadnja dolžnost do rajne jih priklepa na zasneženo dvorišče.

Bogu bodi zahvaljeno, da ni bilo treba čakati dolgo na župnika. Urhu, ki je stal sam ob vzglavju krste s klobukom v roki in sklonjen, kakor pogreznjen v molitev, je bilo to najbolj prav. Neprijetno je biti paša očem in sam, ko čuti iskajočih pogledov in nema vprašanja: Kje je Laci?

Tega mu Urh nikoli ne odpusti. Po pogrebu bo zmetal njegove cunje na cesto in naj gre kamor hoče. Dokler bo on doma, ne bo prestopil prag hiše. Ne bo! Urhova roka se je stisnila v pest in lastna misel mu je bila glasneje, kakor tuje besede duhovnika, ki so tako hreščče odmevale po dvorišču. Ljudje so se križali, ženske so glasno in sunkovito žebrale, v vejah

drevesa je vzdihoval veter zatleglo in presunljivo. Odmev vsega je čutil Urh v sebi, zamolklo in težko kakor bi udarjal po bobnu...

Možje so dvignili rakev na rame... Brez misli je Urh stopal za njimi, poslušal korake pred seboj, ki so trdo in enakomerno škripali v snegu. Poskušal je moliti... Pa je za sabo zaslišal mrmranje ljudi in prisluhnil je, da bi ujel besede. Kakor brezoblična val je pljusalo do njega. Nič več... Pred njim pa je škripal sneg. Osem nog je zapuščalo sledove, globoko vtisnjene v sneg. Radi teže. Radi njegove žene. Radi Treze... Prav spredaj na desni se v ritmu vzdiguje raztrgan podplat. Zevajoča špranja je kakor usta na smeh. Ko se noga upogne zazija, na tleh pa se razmočeno usnje zama upira snegu.

(Se bo nadaljevalo.)

— **Deja v Kolodvorski ulici.** Že precej časa je od tega odkar so začeli z deli v Kolodvorski ulici. Spočetka je šlo delo še precej hitro od rok, v zadnjem času pa se je opazil zastoj. Vzrok temu je baje v denarnem vprašanju. Razkopana cesta pa je danes v veliko oviro celotnemu prometu, ker je ostalo le ozko cestišče za vozovni promet. Da bi se na tem kraju izogibali vozi je nemogoče in samo čuditi se je treba, da še ni prišlo do kake nesreče, ker so tudi številni pešci izpostavljeni metežu. Koliko časa bo še trajalo to? Mnenja smo, da bi se moralo že prej predvidevati ali bo dovolj denarnih sredstev na razpolago, da se započeta dela dovrše v predvidenem roku in ne v etapah, in izročena milosti da prikaplja od neke kakšna vsota denarja. Jesen se bliža h kraju in kmalu bomo imeli vse drugačno vreme ko sedaj. Kako bo takrat izgledal v Kolodvorski ulici? Na to je treba misliti in pospešiti z deli, da ne bo pozneje upravičenih pritožb s strani voznikov in pešcev, ki bodo morali gaziti do kolodvora pravo močvirje. Z dobro voljo se dajo premagati še take ovire!

Hornyphon...

Gornja Lendava:

— **Nesreče.** 14 letna Hrtak Ana iz G. Slaveče je padla z voza ter si zlomila levo nogo nad gležnjem. — Dve letna Majc Emilija iz G. Lendave je padla tako nesrečno, da si je zlomila levo ključnico. — 2 letni Dervarič Jerič je pritekel k vozu, ki ga je podrl. Kolo mu je šlo preko brade ter mu dvakrat zlomilo spodnjo čeljust. Potan je bil takoj v bolnico. Kozar Jan iz Trdkove je prišel pod krave, ki so bile vprežene v voz in si zlomil kost leve podlehti. — Kovaški pijenec Kikec Anton iz Sv. Jurija je upoval v trgovini železne palice. Pri tekanju istih je trgovec po nesreči zadel palec leve roke in mu ga položico zdrobil. Zdravi se v bolnici. — 1/2 letni Štmer Ludvik iz Kovačev je stal za kravami. Nenadoma je trava brcnila in ga zadela z zadnjo nogo v čelo, kjer mu je napravila 6 cm dolgo rano do kosti. Zdravnik mu je rano zažil in se zdravi sedaj v domači oskrbi. — Hrvat Anton iz D. Slaveče je v največjem diru zavozil s kolesom v drugega kolesarja. Pri tem je dobil globoko rano na desni nogi. — 2 letna Roudi Sidonija iz Bodoncev je stala pri kravah, ki so bili vprežene v brano. Nenadoma se kravi splašila in potegneta deklico pri padcu pod brano. En branin rob je napravil Sidoniji globo rano na levem stegnu. Zdravnikovi obvezi se nahaja v domači oskrbi in se ni bati nadaljnjih komplikacij.

— **Dva dni iz M. Sobote v Gor. Lendavo.** Človek ne bi verjel, da je postal naš kraj glede dobivanja pošte zadnji v vsem goričanskem Prekmurju.

Leta in leta smo dobivali po dohodu pošte v redu takoj vse poštno pošiljke. Blížnjim hišam je celo poštni sel dostavljali že isti dan vso pošto na dom. Pred 14 dnevi pa je to nenkrat prenehalo. Ne vemo kaj je prišlo nad našo poštno gospodično, da je postala tako strogo „nagajivo“ uradna? Poštni voz je prihajal od 15. maja 1934, odkar je stopil v veljavo vozni red, ki je omogočil vsem poštam Prekmurja, da prejema časopise že na dan izdaje, — skoraj vsak dan ob 1/2 18. uri, le v izvanrednih slučajih za nekaj minut kasneje. Nekam čudno pa se nam sedaj dozdeva to, da pride poštni voz z istim iskrim konjem šele po 18 uri. Kdo je pa nenkrat vozniku naročil, da mora voziti po „polže“ in dospeti pred pošto po uradnih urah? S tem postopkom smo sedaj doživeli in se vrnili v ona leta, ko je rabilo pismo iz M. Sobote ali bližnjih Mačkovec 2 dni. Nočemo sedaj na dolgo razpravljati o posledicah, ki jih trpijo posamezniki, predvsem uradi in trgovski krogi radi zakasnele poštno dostave, ampak zaenkrat samo apeliramo in prosimo našo poštno uradnico, da nam izroča pošto po starem načinu, to je isti dan, kajti kot inteligentna uradnica, mora biti širokogrudna in bolj uvidevna ter iti strankam v tem oziru na roko. Vsako izvajanje „zagrizenih“ uradnih minut na deželi ni umestno. V teh težkih časih bodimo lepo mirni in složni in pomagajmo drug drugemu, nikar pa ne nagajajmo!!

— **Streljačka družina** je v nedeljo 6. oktobra zaključila nagradno streljanje. Vse nagrade so odnesli g. orožniki. Prvo nagrado, lepo diplomu je sprejel tuk. komandir orož. stanice g. Sagadin Jožef, ki je od 100 dosegljivih točk dosegel 64. Drugo nagrado v znesku 50 Din je sprejel podnarednik g. Horvatski Franc, dosegel je 51 točk. Tretjo nagrado je dobil podnared. g. Žiga Štefan, dosegel je 33 točk. Dobil je lepo denarnico.

Hornyphon...

— **Šahovski turnir**, ki je trajal skoraj 3 tedne, se je zadnjo soboto zaključil. Prva štiri nagrajena mesta so zasedli sledeči gg.: Dr. Lukman, ki je dobil izmed dosegljivih 20 točk 18 1/2 točk, Višner Ludvik 17 1/2 točk, Bežan Viljem 15 točk in Tomori Ludvik 13 1/2 točk. Izmed dam je dosegla največ točk gdč. Mh. Ph. Jezovšek Emilija. Turnir je bil vse skozi zanimiv in napet. Želeli je le, da se organizira pravo šahovsko življenje in pokaže vsem, ki gledajo še šah od strani, vzgojno vrednost te kraljevske igre, ki zasluži več razumevanja in priznanja. Pomagati moramo, da si šah polagoma, toda določeno utira pot v vse kraje in sloje, vsled tega bodo odslej vsako sredo ob 6. uri šahovski večeri, kjer se bodo lahko vsi lajki priučili te igre, izvežbani šahisti pa se še temeljiteje poglobili v razne otvoritve in končnice, ki igrajo v šahovski igri največjo vlogo.

— **Gornja Slaveča.** Dne 29. sept. je imel g. Bertalanč Josip veselico.

Okrog 1/2 11 ure zvečer je začelo goriti. Gorel je kozolec slame, ki se je nahajal tik gospodarskega poslopja. Gasilci so takoj lokalizirali ogenj. Na pomoč so prihiteli tudi gasilci iz Dol. Slaveč in Gor. Lendave. Kozolec je sicer zgorel, — toda poslopje so združeni gasilci rešili. Omenjeni gostilničar trpi 1.500 Din škode. Kako je nastal požar, ni znano. Najbrže radi neprevidnosti.

Med tednom

DOMA

V letu 1935 je obiskalo jugoslovanska letovališča in zdravilišča 560.642 gostov, pred enim letom le 534.181. Od tujcev je bilo največ Čehoslovakov (nad 38.000), najmanj Madjarov (5000).

Na Dolenjskem je začela razgrajati griža. Bolnišnice v Novem mestu, Krškem in Brežicah so prenapolnjene.

Spominske znamke na 9. oktober je izdala naša poštna uprava.

V rudniku Ravna Reka sta se zopet smrtno ponesrečila dva rudarja. Kdaj bo že enkrat konec teh večnih nesreč v naših rudnikih na jugu in vshodu?

Preko Dravograda je pribežalo iz Avstrije več hitlerjanskih begunov.

V Beogradu je prejšnji mesec začelo stavkati preko 2000 mizarskih pomočnikov. Šele sedaj so zopet začeli z delom.

DRUGOD

Na Vatikanskih vrtovih so začeli graditi podzemeljska zatočišča, ki bi nudili popolno varnost pred bombnimi napadi.

15.000 tujcev, ki žive v Romuniji in jim je poteklo dovoljenje za bivanje, mora zapustiti državo.

Ameriška vlada je nastavila 54.000 šivilj, ki bodo šivale brezposelnim obleke za zimo.

Kitajski razbojnik so napadli dve ladji, ki sta vozili na progi Kanton—Tsunghin in so postrelili vse potnike in vso posadko. V vsem je bilo postreljenih 110 oseb.

Nemški škof Peter Legge je bil aretiran, češ da je zagrešil zločin tihotapstva z valutami.

Nad finskim zalivom se je ponesrečilo potniško letalo in se je ubilo šest ljudi.

Samo 15.000 Abesincev je baje opremljenih z modernim orožjem. Ti vojaki imajo nahrbtnike, puške tipa Mauser, in 15 milijonov rezervnih patron.

Na nekaterih delih fronte se Abesinci borijo proti Italjanom skoro popolnoma nagi, napadajo sovražne postojanke ponoči in so v svojem kretanju zelo urni. V odprtem boju napadajo svoje sovražnike s težkimi bodali in starimi pištolami.

Prevoz zasluženega žita

Ministerstvo socialne politike in narodnega zdravja nas je naprosilo v svojem aktu š. 616 od 12. t. m., da sporočimo vsem zainteresiranemu delavstvu, da je generalna direkcija drž. železnic spremenila odobreno tarifo za prevoz žita, katero so poljski delavci zaslužili v Vojvodini tako, da plačajo delavci za prevoz tega žita mesto 1/3 samo 1/5 vozne cene.

Ekspozitura Javne borze dela v Murški Soboti

GASILSTVO:

Vse tovariše predsednike bratskih gasilskih čet opozarjamo, da nemudoma dostavijo župni upravi poročila o izvršeni komeemoraciji po blagopokojnem kralju Aleksandru I. Ujedinitelju.

One čete, ki niso še dostavile obračune veselic, naj to nemudoma store in naj ne povzročajo nepotrebnih dopisovanj.

Iz upravnistva:

G. Debelak Geza, mornariški narednik. Vaša naročnina je plačana do konca leta 1935.

Gradjanski (Čakovec): Mura 4:1 (1:0)

V nedeljo je nastopila Mura v Čakovcu proti Gradjanskemu. Prvenstvena tekma, ki je potekla v mejah fairnesse, je bila na zmerni višini. Murino moštvo, ki je moralo nastopiti z rezervami, je zatajilo v vseh formacijah in je prepustilo važni točki razmeroma slabemu nasprotniku.

V Murinem moštvu sta se izkazala le Kos in Debelak III, vsi ostali so pa igrali daleč izpod običajne forme. Sodil je g. Schneller.

*

V Lendavi je gostoval SK Ptuj v prvenstveni tekmi proti SK Lendavi in zmagal z 3:2. Sodil je g. K. pič.

Hornyphon...

Iz delovanja Zdržbe trgovcev v Murški Soboti.

Prijava zgradarine za leto 1936.

„Finansijski zbornik“ finančnega ministrstva z dne 3. oktobra objavlja okrožnico fin. ministrstva vsem finančnim direkcijam in davčnim upravam glede prijave zgradarine za l. 1933. Iz okrožnice posnemamo:

Redne davčne prijave o zgradarini po čl. 105 zakona o neposrednih

davkih se morajo vložiti od 16. oktobra do 14. novembra t. l. Na podlagi čl. 4 zakona o neposrednih davkih pa se rok za sprejem prijav podaljša do 29. novembra. Tega dne morajo občine zopet zaključiti (prvič že 14. novembra) sezname o prijavah in jih poslati davčnim upravam. Do 6. decembra morajo nato davčne uprave sestaviti za vsako občino sezname davčnih zavezancev, ki niso prijavili zgradarine in jih pozvati, da to store v roku 8 dni, t. j. od 11. do 18. decembra.

Davčne prijave morajo proučiti s formalne in materialne strani (s parifikacijo) po 11. pravilnika z uporabo čl. 34 zakona o neposrednih davkih brezpogojno, manjše davčne prijave najkasneje do 5. januarja, odmero davka pa v celoti dovršiti najkasneje do 16. februarja 1936.

Ker davčni organi še vedno ne znajo pravilno izvršiti parifikacijo (tako pravi okrožnica), pa čeprav je dal davčni oddelek že ponovno obsežna navodila, se opozarjajo davčne uprave, da se mora izvršiti parifikacija dohodkov vedno pri objektih:

1. za katere ni vložena davčna prijava,

2. zaradi katerih je vrnjena davčna prijava v svrhu dopolnitve in ni bila ta, davčni upravi zopet izročena,

3. za stavbo, ki so oddane v najem s pohištvo, orodjem, vrtom in zemljiščem,

4. če so podatki v prijavi sumljivi,

5. če prijavljena najemnina ne odgovarja lokalnim cenam,

6. če v stanovanju stanuje ali ga na drug način uporablja sam lastnik ali če ga daje brezplačno drugim v uporabo ter je prijavil dohodek, ki ne odgovarja krajevnim razmeram.

7. če je prijava vložena brez podpisa najemnika.

Kadar se izvede ocena na podlagi parifikacije, se mora objekt primerjati z objektom, podobnim onemu, za katerega se izvršuje parifikacija. Pri tem je treba upoštevati vse momente, ki vplivajo na višino dohodka kakor: položaj mesta napram centru mesta, ali je stavba na prometnem kraju, ali je nova stavba, ali ima potreben komfort in podobno. Primerjati je treba z istimi poslopi v istem kraju, ki ima enake pogoje in podobne prostore za oddajanje. Samo po sebi se razume, da se mora v prvi vrsti primerjati stanovanje ene hiše s podobnim stanovanjem v isti hiši, za katero je prijavljena najemnina spremenljiva. Šele, kadar takega stanovanja ne bi bilo, se primerja z drugim stanovanjem v najbližji okolici.

Nato se zlasti opozarjajo davčne uprave, ker se je opazilo, da se dostikrat primerjajo stanovanja, ki so v čisto drugem delu mesta, pa čeprav so hiše s podobnimi stanovanji bile v neposredni bližini.

Na davčni prijavi, odnosno na referatu je treba takoj zapisati, s katerim objektom se je izvršila parifikacija, kako izgleda ta objekt in koliko daje najemnine. To je treba sto-

riti takoj, ne pa šele potem, ko se davčni zavezanec pritoži.

Če ne bi bilo primerne objekta za primerjavo, potem je treba dobro podkrepjen predlog predložiti davčnemu odboru, prav tako je treba postopati tudi v primeru čl. 35. zakona o neposrednih davkih.

Glede določitve brutto dohodkov za stavbe, ki se oddajajo v najem samo v času sezone, se mora postopati po navodilih, prejetih v razpisu br. 72 140/30.

KMETIJSTVO

Tekme rodovniške živine

o priliki zvezne razstave Zveze živinorejskih selekcijskih organizacij za svetlolisasto govedo v M. Soboti, dne 8. septembra 1935.

Razstveni odbor je priredil o priliki razstave tudi tekme rodovniške živine, da s tem vzpodbudi člane živinorejce, da več gonijo na prostem in da še več vpregajo rodovniško živino, deloma pa tudi, da pokaže pred javnostjo in mnogoštevilnimi tujimi obiskovalci delovno sposobnost naše goveje živine.

Tekme niso bile tako brezhibno izvedene, kot si je razstveni odbor zamislil. Bilo je pač za izvedbo cele velikanske prireditve premalo časa in premalo delavcev, k temu pa je še bilo to vse za nas vse nekaj novega, saj je bila to prva tovrstna prireditev v državi.

Zanimanje za to prireditev v okviru razstave pa je bilo navzlic pozni odločitvi razstavnega odbora velikansko. Radl kratko odmerjenega šasa za tekme, majhnega razstavnega prostora in nezadostnih sredstev pa se je pripustilo na tekme le zelo omejeno število rodovniške živine. Bili so pa zastopani vsi srezi pasemskega, torej tudi zveznega okoliša.

Sporod tekem je bil sledeči: 1. Tekma bikov na uspešnost hoje, 2. tekma krav na uspešnost vožnje: te tekme so se vršile na banovinski cesti med M. Soboto in Veščico. Cela proga, katero so morali prehoditi oz. prevoziti, znaša točno 4 km in 12 m in 3. tekme krav pri oranju. Tekme pri oranju so se vršile na njivi last g. Benka ob cesti med M. Sobota in Černelavci.

Pri vseh tekmah so imeli mnogoštevilni gledalci zadosti prostora, da so lahko gledali in sledili zanimivim tekmam, ki so sledile tik ena za drugo. Tekme pri oranju so se vršile istočasno, kot tekme na uspešnost hoje in vožnje.

Vreme je bilo prav ugodno, krasno pozno poletno, ceste in zemlja pa suha.

Sadite orehe!

Orehovo seme, katero hočete rabiti za seme, mora biti popolnoma dozorelo in zdravo. Posušiti se jih mora v senci, da ne izgubijo kaljivosti. Če ni nevarnosti pred miši, se jih lahko posadi v jeseni kar na stalno mesto. V primerno globoko jamico zakopljete tri orehe, ko ti pomladi poženejo, obdržite le najmočnejši po-

ganjk, slabša dva (če sta sploh odgnala) pa odstranimo.

Lahko pa sadimo tudi pomladi. Primerno v senci posušene orehe spravimo še v jeseni v pesek v kleti ali na prostoru, kjer ne zmrznejo. Pomladi jih vsadimo na pripravljeno mesto, kjer ostanejo za stalno.

Oreh presajevanja ne prenese dobro, to pa zato, ker se premalo pazi na glavno (srečno) korenino, ki je pri orehu važnejša, kot pri drugemu sadnemu drevju. Boljše uspehe dosežemo, ako ga razmnožujemo s semenom, katerega posadimo, kar na stalno mesto.

Orehov bi se lahko nasadilo v naši krajini še na tisoče in tisoče. Prostora je še več ko preveč. Klima in zemlja je zadosti primerna. Pomladanski mrzovi in vsakih 100 let tako zima, da jih uniči precejšen odstotek, se pač mora vzeti v kalkulacijo. Ko-

likim ujamam so pa izpostavljeni drugi sadeži!

O rentabilnosti orehovitih nasadov pač ni treba izgubljati besed. Dragocen les, drag plod, katerega se še mora k nam celo uvažati iz tujih držav, govori za zadosti.

Sprejme se

VAJENEC ali VAJENKA
v prvi prekmursko kemično čistilnico pri FILIP KOZIC-u Murska Sobota, Mala Kaniža 23
(Prednost imajo krojači ali šivilje.)

Trgovski lokal

v sredini Murske Sobotice,
na najprometnejšem
kraju se da v najem z 1.
jan. 1936. Informacije v
PREKMURSKI TISKARNI.

HORNYPHON

je najboljši in najcenejši!

Cene našim predmetom, posebno radio-aparatom smo globoko znižali! Poleg tega: znižani mesečni obroki.

Novi aparat z garantirano dobrim sprejemom dobite že **za Din 1955,-**

Najmanjši mesečni obrok Din 120,-
BATERIJSKI APARATI: 3, 4, 5 in 6 cevni, vsi z 2 voltnim akumulatorjem, in permanent-dinamičnim zvočnikom.

Najboljši ameriški aparat *HIS MASTER!*

ZELO MAJHNA PORABA TOKA!

POLNIMO AKUMULATORJE HITRO, DOBRO IN POCENI!
V Vašem interesu je, če si hočete kupiti nov ali pa tudi rabljen aparat, da zahtevate našo ponudbo. Mi Vam predvajamo aparat **brezplačno in brezobvezno.** Torej brez vsakega rizika!

Trgovina radio-aparatom in tehničnih predmetov

Štivan Ernest, M. Sobota.

GASILCI POZOR!

Na zalogi imam 4 kolno ročno brizgalno s popolno opremo ter z vsemi rezervnimi deli najmodernejše konstrukcije, pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji izpod originalne tovarniške cene. * Za brizgalno se da šestletna garancija. * Nadalje imam vedno na zalogi: sesalne cevi vseh dimenzij, spojke vseh dimenzij, konopne cevi tuzemske, že od 18 Din meter naprej, konopne cevi holandske od Din 22 naprej, konopne cevi češke že od Din 25 naprej, konopne cevi japonske od Din 16 naprej. * Čepice za gasilce od Din 26.- komad naprej, pasovi za gasilce od Din 27 naprej, kakor tudi veliko izbiro vseh ostalih gas. potrebščin po najnižji ceni.

Preden se odločite za nakup bodisi

brizgalne, orodja, cevi, opreme za gasilce
po najnovjših predpisih, si **OGLEJTE** zalogo in cene pri:

ČEH FRANC TRGOVINA Z MEŠ. BLAGOM
MURSKA SOBOTA.